

ザク
ソク

HITOMI KANEHARA

ザク
ザク

ZA IZDAVAČA
Ivan Bevc
Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje

BOOKA

11000 Beograd, Slanački put 128
office@booka.in

www.booka.in

PREVELA S ENGLLESKOG
Ognjenka Lakićević

SARADNICA NA PREVODU
Branka Bakić

LEKTURA I KOREKTURA
Agencija Tekstogradnja

DIZAJN KORICA I PRELOM
Ivan Benussi

ŠTAMPA
DMD Štamparija

Beograd, 2011.
Prvo izdanje

BOOKA.

Knjiga **015**

Edicija **Istočno od raja**

HITOMI KANEHARA
ZMIJSKI JEZIK

Naslov originala

HITOMI KANEHARA

SNAKES AND EARRINGS

Copyright © Hitomi Kanehara 2004

All rights reserved.

First published in Japanese

by Shueisha, Inc., Tokyo, Japan.

Sva prava zadržana.

Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reprodukovati u bilo kom obliku bez
pismene saglasnosti izdavača.

ZAKI
SOKU

ROMAN

ČE
ZIK

HITOMI KANEHARA

PREVELA S ENGLLESKOG
Ognjenka Lakićević

BOOKA.

„Znaš li šta je račvasti jezik?“

„Je l' to ono kad je podeljen na dva dela?“

„Da, kao jezik zmiije ili guštera. Osim što ponekad... ne pripada ni zmiji, a ni gušteru.“

Lagano je izvadio cigaretu iz usta i isplazio jezik. Bio je rascepljen na dva dela, kao u zmiije. Posmatrala sam ga nepomično, dok je podizao levi vrh jezika i vešto uzimao cigaretu u usek na kojem se jezik račvao.

„Auuu...“

Bio je to moj prvi susret s račvastim jezikom.

„Što i ti ne probaš“, reče, dok sam ja nesvesno klimala glavom.

Uglavnom samo ludaci rascepljuju jezik. Oni to zovu „telesna modifikacija“. Ipak, to me nije sprečilo da ga pažljivo slušam dok je opisivao kako je to uradio. Izgleda da se počinje tako što

se jezik probuši, pa se ta rupa postepeno povećava tako što se umeće sve veći i veći prsten. Onda, kada rupa bude dovoljno velika, kroz nju se provuče konac za zube ili najlon za pecanje, koji se po sredini jezika zategne u čvor tako da spaja rupu s vrhom jezika. Na kraju se preostali deo jezika koji je i dalje spojen iseče skalpelom ili žiletom. Zapravo, nekim ljudima uopšte ne pada na pamet da prolaze čitav taj proces bušenja i vezivanja čvorova – oni samo skalpelom raseku jezik na dva dela.

„Ali, je li to bezbedno? Mislim, zar ljudi obično ne umru kad pregrizu sebi jezik?“, pitala sam.

„Bezbedno je. Kauterizuješ jezik da zaustaviš krvarenje. Uostalom, to je samo brži način. Ja sam lično počeo s mindušom za jezik. Potrebno je više vremena, ali isplati se zbog preciznosti.“ Naježila sam se od same pomisli na instrument za kauterizaciju pritisnut na krvav jezik. Trenutno imam dve minduše od 0g¹ u svom desnom uhu, dok su mi na levom uhu nanizane minduše od 0g, 2g i 4g

¹ g – gejdž; merna jedinica prvobitno za merenje debljine žica; 0g = 8,3 mm. (Prim. prev.)

od resice pa naviše. Debljina minđuše se obično meri u gejdževima, i što je broj manji, to je rupa veća. Minđuše koje se koriste na početku obično su od 16g ili 14g, što je oko 1,5 milimetar širine. Nakon 0g dolazi 00g, što je oko 9,5 milimetara. Sve preko jednog centimetra meri se u delovima gejdža. Iskreno govoreći, kad se jednom pređe 00g, izgledate kao pripadnik nekog plemena, i tu se više ne radi o dobrom izgledu. Kao što možete da zamislite, već je bilo dovoljno bolno proširivati rupe u ušima, ne bih mogla ni da zamislim koliko bi bolelo da to isto radim sa svojim jezikom.

Nosila sam minđuše od 16g dok jedne noći u nekom klubu nisam upoznala dve godine stariju devojkicu koja se zvala Eri, i odlepila na njene minđuše od 00g. Kada sam joj rekla kako mi se dopadaju, dala mi je gomilu svojih starih minđuša veličina od 12g do 0g, rekavši: „Kad jednom stigneš dovde, ne možeš više da nosiš manje. Preći sa šesnaestice na šesticu bilo je lako, ali od 4 do 2, a onda od 2 do 0, e to je zaista proširivanje.“

Krv je curila iz rupa, a ušne resice su mi bile otekle i crvene. Stalni, pulsirajući bol trajao je

dva ili tri dana. Takođe sam usvojila Erinu filozofiju nekorišćenja pomagala za širenje, tako da mi je trebalo tri meseca da dođem do 0g. Te noći kad sam mislila da pređem na 00g upoznala sam momka s račvastim jezikom. Bila sam navučena na to proširivanje, pa pretpostavljam da je ono podgrejalo moje interesovanje za njegovu priču o rascepljivanju jezika. Primetila sam da je i on izgleda uživao u tome.

Nekoliko dana kasnije, otišla sam s Amom, čovekom-zmijom, u *Želju* – to je nešto kao pank-alternativni studio u podrumu jedne sporedne ulice, vrlo blizu dela grada u kojem su se nalazili tržni centri. Prva stvar koju sam videla kad sam ušla bio je krupan plan vagine s pirsingom na vulvi, a zidovi su bili oblepljeni fotografijama pirsovanih mošnica i tetovaža. Unutar studija bila je izložena uobičajena ponuda nakita za telo i različitih asesoara, a imali su i izbor bičeva i suspenzora. Zapravo, bila je to radnja za perverznejake.

Ama je pozvao momka koji je promolio glavu iza pulta. Imao je oko dvadeset četiri ili dvadeset pet godina i izuvijanog zmaja tetoviranog na potiljku obrijane glave.

„Hej, Ama. Dugo te nisam video.“

„Lui, ovo je Šiba-san. Ovo je njegov studio. Šiba-san, ovo je moja devojka.“

Da budem iskrena, uopšte sebe nisam smatrala Aminom devojkom, ali sam ipak oćutala, i nasklonila se.

„Aha, tako. Slatku si cicu našao.“

To me je malo unervozilo.

„Došli smo da joj probušimo jezik.“

„Stvarno? Čak i barbike buše jezik, a?“, reče Šiba-san, gledajući me radoznavo.

„Nisam ja barbika.“

„A želi i da rascepi jezik“, reče Ama, smejući se ne bi li me zadirkivao, kao da nije čuo šta sam rekla. Setila sam se da su mi jednom u prodavnici nakita za telo rekli da je jezik najbolnije mesto za pirsing posle genitalija. Zapitala sam se da li je uopšte dobra ideja da tako nešto prepustim ovakvom tipu.

„Dođi ovamo da vidim“, reče Šiba-san. Prišla sam do pulta i isplazila jezik. Šiba-san se lagano nagnuo napred i rekao: „Pa, deluje poprilično tanko, ne bi trebalo mnogo da boli.“

Osetila sam olakšanje.

„Ali kada naručiš grilovanu teletinu, zar nije jezik najžilavije meso, posle škembeta?“, upitala sam. „Pitala sam se da li je uopšte bezbedno probušiti tako žilav deo tela.“

„Dobro si to primetila“, reče Šiba-san. „Pa, svakako boli više nego kad bušiš uši. Mislim, praviš rupu u svom jeziku. To mora da boli.“

„Nemoj da je plašiš, Šiba-san. Ako sam ja to uradio, Lui, ne vidim što ti ne bi mogla.“

„A da ne pominjem da si se onesvestio. Dobro, dovuci taj svoj jezik ovamo.“

Šiba-san je pokazao da prođem do pulta i osmehnuo mi se, i ja primetih njegove krive zube. Imao je pirsinge na kopcima, obrvama, usnama, nosu i obrazima. Toliko mnogo ih je bilo da su mu prikrivali izraz lica, pa je po njegovom izrazu bilo teško zaključiti šta misli. Takođe sam primetila da su mu nadlanice prekrivene keloidima. Isprva

sam pomislila da su ti ožiljci posledica neke nezgode. Ali dok sam ih gledala krajičkom oka, primetila sam da je svaki ožiljak zapravo kružnog oblika, širine oko jednog centimetra – negde prečnika cigarete, ako me razumete. Lik je zapravo bio potpuno lud. Ama je bio prva osoba iz tog miljea koju sam upoznala. Sad se pojavio i Šiba-san, koji nije imao račvast jezik, ali je imao lice puno pirsinga koje je izgledalo zastrašujuće.

Ama i ja smo pratili Šiba-sana do prostorije u zadnjem delu studija. Sela sam u običnu stolicu na koju mi je Šiba-san pokazao i pogledala po sobi. U njoj su se nalazili krevet, neki alati neobičnog izgleda i, naravno, mutne fotografije po zidovima.

„Ti ovde radiš i tetovaže?“, pitala sam ga.

„Da. Ja sam tatu umetnik. Mada sam morao da uzmem nekog drugog da mi uradi ovu“, reče Šiba-san, pokazujući na svoju glavu.

„Ja sam svoju uradio ovde“, reče Ama.

Te noći kada sam upoznala Amu, sve je počelo pričom o dvokrakim jezicima, a onda me je odveo kod sebe. Fotografisao je čitav proces

rascepljivanja jezika, od proširivanja rupe do secanja vrha skalpelom. Pogledala sam sve fotografije, jednu po jednu. Ama je išao sve do šipkice s kuglicama od 00g, tako da je skalpelom imao da preseče samo pet milimetara, ali ipak je iznenađujuće mnogo krvarilo. Onda mi je na nekom andergraund sajtu pokazao video-klip celog procesa rascepljivanja jezika. Na Amino zaprepašćenje, gledala sam taj snimak mnogo puta iznova. Ne znam zašto me je toliko uzbudio. Kasnije te noći sam spavala s njim. A posle toga, kad mi je pokazao tetovažu zmaja, koja mu se prostirala od nadlaktice preko leđa, rekoh sebi se da ću i ja da se istetoviram čim rascepim jezik.

„Želim da se istetoviram.“

„Stvarno?“, rekoše Šiba-san i Ama uglas.

„Kul. Izgledaće sjajno. Tetovaže izgledaju mnogo bolje na ženama nego na muškarcima. Posebno na mladim ženama. Možeš da istetoviraš zaista detaljne crteže na tako glatkoj koži“, reče Šiba-san.

„Šiba-san, idemo redom. Prvo da probušim jezik.“

„O, da.“ Šiba-san posegnu za pištoljem za pirsing, koji je bio umotan u plastiku, i izvadi ga iz metalne futrole. Bio je to običan pištolj koji se koristi i za bušenje ušiju.

„Isplazi jezik. Gde želiš da ti napravim rupu?“

Izbacila sam jezik i pokazala na tačku negde na dva centimetra od vrha.

Šiba-san mi je parčetom vate vešto obrisao jezik i obeležio crnom tačkom mesto koje sam mu pokazala.

„Spusti bradu na sto.“

Poslušala sam ga. Sagnula sam se, a jezik mi je još uvek bio ispružen. Šiba-san mi postavi peškir ispod jezika i stavi šipkicu u pištolj. Kako sam ugledala šipkicu, lupila sam Šiba-sana po ruci i odmahнула glavom.

„U čemu je problem?“

„Je l' to dvan'estica? Nećeš valjda to da mi staviš?“

„Da, to je dvan'estica. Pa ko je još video ljude koji imaju šesn'esticu ili osamn'esticu u jeziku? Biće to okej.“

„Molim te stavi mi četn'esticu.“

Molila sam Amu i Šiba-sana da mi ipak stave četrnaesticu i pristali su. Uvek bih koristila četrnaesticu i šesnaesticu kao početnu veličinu. Šiba-san uze četrnaesticu i reče: „Je l' ovo mesto na koje hoćeš da ti je stavim?“

Lagano sam klimnula glavom i još jače stisnula pesnice. U dlanovima sam osećala nelagodu, bili su znojavi i lepljivi. Šiba-san je postavio pištolj i pritisnuo vrh jezika o peškir. Onda je laganim pokretom prevukao pištoljem preko mog jezika. Mogla sam da osetim hladnu, metalnu šipkicu na zadnjem delu jezika.

„Spremna?“, upita Šiba-san blagim glasom. Podigla sam pogled i klimnula glavom. On stavi prst na obarač i reče: „Evo ga stiže.“ Zbog tih njegovih reči zamislila sam ga kako se tuca s nekim. Pitala sam se da li tim istim blagim glasom upozorava devojke da će da svrši. U sledećem trenutku začuo se zvuk sličan heftalici i drhtaji mnogo jači nego od orgazma prostrujaše mi telom. Ruke su mi se naježile i celo telo mi se pomalo grčilo. Zgrčio mi se stomak, a iz nekog razloga i međunožje, gde sam osetila ekstatične trnce. Pištolj se naglo

otvorio, otpustivši mindušu. Ponovo oslobođena, napravila sam bolnu grimasu i vratila jezik u usta.

„Daj da vidim“, reče Šiba-san okrećući mi glavu ka sebi i plazeći jezik. Očiju punih suza pokazala sam mu sad već utrnuo jezik.

„Izgleda odlično. Ušla je pod pravim uglom i na pravo mesto.“

Ama je stao između nas i piljio u moj jezik.

„Tako je. Super ti je, Lui“, reče Ama.

Jezik mi je goreo i bilo mi je teško čak i da govorim.

„Lui beše, je l' tako?“, upita Šiba-san. „Baš možeš dobro da podneseš bol. Čuo sam da devojke imaju viši prag tolerancije na bol nego frajeri. Neki se onesveste kada im se radi pirsing na osetljivim delovima tela, kao što su jezik ili genitalije.“

Klimnula sam glavom, pokazavši da sam razumela a da ne otvorim usta. Tupi i oštri bolovi nadolazili su u kratkim talasima. Bilo mi je drago što sam poslušala Amu i došla ovamo. Da sam probala to sama da uradim, kao što sam prvobitno bila planirala, verovatno bih na pola puta odustala. Dobila sam led da stavim na jezik i mogla

sam da osetim kako uzbuđenje postepeno jenjava. Kad sam se smirila, Ama i ja smo razgledali nakit za telo dok Ami nije dosadilo pa je otišao do ugla u kojem su bile izložena pomagala za S/M. Naišla sam na Šiba-sana koji je bio izašao iz zadnje sobe i naslonio se na pult.

„Šta misliš o račvastom jeziku?“, upitala sam ga.

Šiba-san slegnu ramenima i reče: „Mislim da je to zanimljiva ideja, ali za razliku od pirsinga i tetova, podrazumeva menjanje oblika tela. Ja to sebi ne bih radio. Po meni, samo bog ima to pravo.“

Iz nekog razloga, njegove su reči zvučale veoma ubedljivo, te sam klimnula glavom. Pokušavala sam da se setim svih različitih vrsta modifikacije tela za koje sam znala: podvezivanje stopala, sužavanje struka korsetom, istezanje vrata među pripadnicima nekih plemena. Pitala sam se da li se računaju i proteze za zube.

„Da si bog, kakvi bi bili ljudi koje bi stvorio?“, pitala sam ga.

„Ne bih im menjao izgled, ali bi bili glupi kao guske. Toliko glupi da nikad ne bi mogli da zamisle postojanje boga.“

Pogledala sam nehajno u Šiba-sana. Nonšalantno je izgovorio te reči, ali oči su mu pohotljivo zasijale. Ovaj tip je baš bizaran, pomislila sam.

„Je l' bi mogao nekad da mi pokažeš neke motive za tetovaže?“, pitala sam ga.

„Naravno“, odgovori mi prijateljski se smešeći. Oči su mu bile neprirodne braon boje, a koža bela, skoro kao da je belac.

„Javi mi se kad god. Makar i samo da me pitaš nešto u vezi s mindušom u jeziku.“

Šiba-san napisa broj svog mobilnog telefona na pozadini vizitkarte studija, i pruži mi je. Uzela sam je i zahvalila mu se. Bacila sam pogled prema Ami, koji je proučavao bič koji je pronašao, i stavila vizitku u novčanik, što me je podsetilo na to da nisam platila.

„Treba da platim“, rekoh. „Koliko sam dužna?“

„Ma bez brige“, reče Šiba-san kao da mu uopšte nije stalo do toga.

Naslonila sam laktove na pult, spustila glavu na dlanove i posmatrala ga. Sedeo je na ivici visoke stolice s druge strane pulta. Izgledao je kao da mu smeta što gledam u njega i pokušavao je

da izbegne moj pogled. Ne pogledavši me, odlučno je izgovorio: „Pogled na tvoje lice budi sadistu u meni.“

„Pa, ja sam mazohista, tako da verovatno i odajem takav vajb“, rekoh.

Šiba-san ustade i konačno me pogleda u oči umilno kao da gleda u neko kučence. Nagnuo se ka meni da bismo se gledali sa iste visine, tankim prstima mi podiže bradu i osmehnu se. „Tako bih voleo da zabodem iglu u taj vrat“, rekao je. Delovao je kao da će svakog trena da prasne u smeh.

„Više zvučiš kao divljak nego kao sadista“,² rekoh mu.

„U pravu si.“

Nisam očekivala od njega da zna tu reč na engleskom, pa sam bila malo zatečena.

„Nisam znala da znaš tu reč“, rekoh.

„Pa, poprilično mi je bogat vokabular mračnih reči“, reče mi i osmehnu se stidljivo, pokazujući nepravilne zube. Potpuno je lud, pomislila

² Engl.: *savage*; pokušaj igre rečima „savage/sadist“. (Prim. prev.)

sam, ali nisam mogla da potisnem želju da mu dozvolim da mi radi šta god hoće. Stavila sam ruke na pult, nakrivila glavu i dozvolila mu da mi miluje vrat.

„Ej, Šiba-san, prestani da mi muvaš devojkju.“

Amin blentavi glas isprečio se između nas.

„Samo gledam kakva joj je koža, zbog tetovaže koju ću joj raditi.“

„Aha.“ Na Aminom licu videlo se olakšanje. Nakon toga, Ama i ja kupismo par minduša i Šiba-san nas isprati.

Navikla sam se da šetam ulicama pored Ame. Nosio je tri šiljata pirsinga u levoj obrvi od 4g i još tri u donjoj usni. I kao da zbog toga nije već dovoljno štrčao, nosio je siledžijku da bi mu se videla tetovaža zmaja, a crvena kosa mu je sa strane bila ošišana toliko kratko da je izgledala kao čirokana. Kada sam prvi put videla Amu u mračnom tehno klubu, pomislila sam da izgleda zastrašujuće. Bila sam prvi put u nekom klubu u kojem se nisu puštali hip-hop ili trens, budući da

sam u većinu klubova u koje sam ranije izlazila s prijateljima išla na tematske večeri. Do tada sam mislila da su svi klubovi uglavnom isti. Te noći, pošto sam se rastala od prijatelja s kojim sam bila izašla, neki crnac koji je govorio engleski s jakim akcentom nagovorio me da odem u taj neki klub. I jeste bio klub, ali skroz drugačiji od onih na kakve sam navikla. Umorila sam se od nepoznatih pesama i sedela sam za šankom i pila kad sam ugledala Amu kako igra na neki uvrnut način. Izdvajao se, čak i u takvoj čudačkoj ekipi. Pogledi su nam se sreli i došao je pravo do mene. Sećam se da sam bila iznenađena činjenicom da i ljudi poput njega prilaze devojkama. Malo smo ćaskali, a onda sam se zainteresovala za njegov rascepljeni jezik. Sećam se kako sam bila očarana njegovim tankim, zmijskim jezikom, i čak ni sada ne znam šta me je to zapravo toliko privuklo. Još uvek mi nije jasno šta to tražim u tim besmislenim modifikacijama tela.

Prstom sam dodirnula mindūšu u svom jeziku. Tu i tamo pri kontaktu sa zubima čulo bi se tiho „klik“. Još sam osećala bol, ali se otok dosta

smanjio. Ama se okrenuo i pogledao me pravo u oči.

„Pa, Lui, kako se osećaš sada kad si korak bliže rascepljenom jeziku?“

„Nisam baš sigurna. Ali mislim da sam srećna.“

„Lepo. Želim da podelim to osećanje s tobom“, reče on i ulizički se nasmeja.

Ne bih umela tačno da kažem šta je to bilo tako ulizičko u njegovom osmehu. Možda je imalo veze s tim kako mu je visila donja usna pod težinom pirsinga. Dotad je moja slika tipova kao što je Ama bila da sve vreme provode stondirani i spavajući s kim stignu, ali izgleda da nisu svi takvi. Ama je uvek bio ljubazan i povremeno bi izgovarao neke sentimentalnosti koje nekako nisu išle uz njegov izgled. Kada smo se vratili u njegov stan, toliko dugo me je ljubio da se činilo kao da je prošla čitava večnost. Prolazio je svojim rascepljenim jezikom oko mog pirsinga u jeziku i prijavao mi je bol koji mi je strujao telom. Dok smo vodili ljubav, zatvorila sam oči i zamišljala Šibansana i šta je govorio. *Prava rezervisana samo za bogove, uh. Pa dobro, onda ću morati da postanem bog.*

Zvuci dahtanja odjekivali su u hladnom prostoru. Bilo je leto, klima-uređaj je bio isključen i moje telo je bilo vlažno od znoja, ali iz nekog razloga soba je i dalje bila hladna. Možda zbog toga što je Ama imao samo metalni nameštaj.

„Je l' mogu da svršim?“, Amin zadihan glas lenjo je plutao po vazduhu. Malo sam otvorila oči i blago klimnula glavom. Onda ga je izvukao i svršio po mom međunožju.

„Rekla sam ti da mi svršiš na stomak.“

„Izvini, preračunao sam se“, rekao je izvinjavajući se i dodao mi kutiju maramica. Stvarno me nervira kad to uradi, jer su mi posle stidne dlačice ulepljene i zamršene. Samo želim da me postkoitalni san obori i da otplovim, ali zbog njegove nespretnosti uvek na kraju moram da se tuširam.

„Koristi kurton ako ne možeš da mi svršiš po stomaku.“

Ama je oborio pogled i ponovo se izvinio. Obri-sala sam se maramicom i ustala.

„Ideš da se tuširaš?“

Ama je zvučao toliko usamljeno, da sam zastala na putu do kupatila.

„Aha.“

„Je l' mogu i ja s tobom?“

Zamalo da mu kažem da može. Ali gledajući ga tako potpuno golog i s nekim paćeničkim izrazom lica, odlučila sam da ga ipak odbijem.

„Nema šanse. Nema šanse da uđem s tobom u onu malenu tuš-kabinu.“

Uzela sam peškir, ušla u kupatilo i zaključala vrata. Izbacila sam jezik i ogledala se u ogledalu gledajući u metalnu kuglicu u jeziku, koja je bila moj prvi korak ka pravljenu račvastog jezika. Razmišljala sam o onome šta mi je Šiba-san rekao – da ne proširujem rupu barem mesec dana, tako da je ostalo još dosta do ostvarenja tog cilja.

Kad sam izašla iz kupatila, Ama mi je pružio šolju kafe.

„Hvala.“

Osmehnuo se i gledao me je kako ispijam kafu.

„Lui, hajdemo u krevet.“

Legla sam na futon pored njega. Zagnjurio je lice u moje grudi i počeo da mi sisa bradavicu. To nam je postala neka vrsta rituala, pre i posle odnosa. Voleo je to da radi. Uvek mi je prijalo kad bi

mi sisao bradavice, možda zbog račvastog jezika. Imao je tako smiren izraz lica da me je malo podsećao na neku bebu. To je čak i u nekom poput mene budilo tračak materinskog instinkta. Milovala sam mu telo i on me je pogledao i osmehnuo se. Delovao je toliko srećno i zadovoljno da sam se, gledajući ga, i sama osetila pomalo zadovoljno. Ama je spolja delovao kao probisvet, ali iznutra je bio sličniji jednom ijašike³ TV liku – nekom ko je imao dar da opusti druge. Bilo ga je zaista teško provaliti.

„Vau! Neverovatno! Ne mogu da verujem da si to uradila! Mora da je jezivo bolelo.“

Tako je moja prijateljica Maki reagovala na moj pirsing na jeziku. Buljila je u njega, pravila grimase i ponavljala „jao“ iznova i iznova.

„Mislim, stvarno, šta ti bi? Zar ti da probušiš jezik? Mislila sam da mrziš sve te raspade propaliteti i *uber-funky* klince iz Haradžukua.“

³ Jap.: *Iyashikei* – vrsta anime koji deluje umirujuće na gledaoca. (Prim.prev.)